

Biblioteca Argeșeană

Revistă trimestrială de
informație și cultură
Nr. 6/2017

An școlar 2016 – 2017 (II) Nr. 6 ian.- mar. 2017

DRAGOBETELE – SÂRBĂTOARE ROMÂNEASCĂ (PARTEA I)

De unde vine denumirea de „Dragobete”? Etimologia cuvântului a fost dezbatută de numeroși etnologi și filologi. Nicolae Constantinescu, etnolog al Universității din București, a afirmat că nu există atestări documentare ale acestei sărbători decât în secolul al XIX-lea. Profesorul a propus că, etimologic, el provine din derivarea cuvântului „drag-dragul” (cu temă slavă). Lingvistul Lazăr Șaineanu a propus analogia cu „dragu-bete”, sufixul „-bete” fiind folosit în zonele din Oltenia, semnificând „adunare, multime”. Etnograful Marcel Lutic de la Muzeul de Etnografie al Moldovei a prezentat etimologia acestei sărbători populare, considerând că majoritatea denumirilor ei provin de la „Aflarea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”, sărbătoare religioasă celebrată pe 23 februarie care în slavă se numește Glavo-Obretenia. N.A. Constantinescu, în „Dicționar onomastic românesc”, 1963, tratează cuvântul „Dragobete” la articolul despre „drag” (cu temă slavă) și ca substantiv comun, însemnând „gândacel de culoare aramic, verde-deschis pe spate, cu puncte albe pe fiecare elitră”. În „Dicționarul etimologic al limbii române”, Al. Ciorănescu propune ca etimon, cu rezerve, cuvântul sărb „drugobrat” ce se traduce prin „cumnat”. Alte teorii consideră proveniența numelui de la cuvintele din slava veche „dragu” și „biti”, care s-ar traduce prin „a fi drag” sau de la cuvintele dacice „trago” - țap și „pede”.

(continuare în Nr. 7)

Bibliotecar Gabriela NUȚĂ –
Școala Gimnazială „N. Iorga” Pitești

165 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI I. L. CARAGIALE (PARTEA I)

Reprezentant de seamă al realismului critic în literatura română, I.L. Caragiale este un observator lucid și pătrunzător al societății, un analist subtil al sufletului omenesc.

Viscolea, ca în miez de iarnă grea, când s-a născut viitorul dramaturg, în noaptea de 29 spre 30 ianuarie stil vechi, la Haimanale, așezare din apropierea mănăstirii Mărgineni. La șapte ani se mută cu familia la Ploiești, ca să fie dat la școală.

„Spunca - relatează Ecaterina Logadi - că în copilărie fusese un băiat neastămpărat, spaimă mahalacei. Mama lui primea dese plângeri pentru merele furate din pomul vecinului, bătăi cu copiii și multe alte năzdrăvănnii, pe care noi, în copilăria noastră, nu le-am cunoscut.” Odată, Iancu a confecționat un zmeu imens, din opt coli, din cauza căruia nu a dormit toată mahala. Când venea unchiul Iorgu la Ploiești, Iancu era nelipsit de la reprezentări, făcând pe actorul, maimuțărind toți trecătorii ce i se păreau caraghiosi.

În 1868 îl întâlnește pe Mihai Eminescu, timp de câteva zile discutând intens despre literatură. În 1870, familia se mută la București. Ion Luca Caragiale se prezintă lui Pascaly, care îl angajează ca „prim sufler” și-l ia cu trupa lui la Iași.

Luând direcția Naționalului, Pascaly îl propune sufler al doilea și copist. Timpul petrecut ca sufler și copist n-a putut avea decât cele mai bune urmări pentru viitorul dramaturg. A parcurs cu atenție paginile textelor dramatice, astfel că spiritul său critic, atât de ascuțit, se va fi exersat în observarea lungimilor, a nefirescului unor replici, a stângăciei limbajului, de multe ori ridicol, folosit de traducători improvizati.

Începuturile literare vădesc o modestie rară. A publicat timp de șase ani fără semnătură sau cu pseudonime, proza și versurile scrise părându-i-se simple exerciții preliminare.

Prima publicație căreia îl s-a alăturat a fost una umoristică și satirică, ceea ce arată că debutantul a știut să se orienteze de-a dreptul spre genul în care va străluci.

(continuare în pag. 4)

Profesor Oana POPA -
Școala Gimnazială „N. Iorga” Pitești

BIBLIOTECARI CELEBRI (PARTEA I)

Bibliotecarul, prin instituția pe care o servește și la a cărei funcționare contribuie, deține un loc aparte, deosebit de important, în viața culturală științifică a societății.

Profesia de bibliotecar are tradiții grandioase. Mulți bibliotecari celebri și-au adus contribuția la dezvoltarea filosofiei, științei și literaturii. Mulți demnitari, oameni de știință, teologi, scriitori, într-un fel sau altul, s-au implicat în activitatea bibliotecii și au contribuit la dezvoltarea biblioteconomiei ca știință. Până în sec. XIX bibliotecari erau doar bărbați. Prima femeie bibliotecară a fost Du Melville (1851-1931). Din cele mai vechi timpuri cei mai înțelepți șefi de stat erau și bibliotecari. Ei controlau personal dezvoltarea bibliotecilor regale, cei mai de seamă reprezentanți fiind Assurbanibal (rege asirian), Iaroslav cel Înțelept (marele cneaz al Kievului). Bibliotecari au fost și Benjamin Franklin, Mao Zedung. Stima față de această profesie este demonstrată pe o frescă din Vatican, în care bibliotecarul nimerește direct în ceruri. Catalogați ca sfinți sunt bibliotecarii Timofei, Chiril și Maxim Grecul. Teologi vestiți ca Lessing, Nicolai Steinhard au fost și ei bibliotecari. Richard de Bury (1287-1345), teolog, a scris cel mai vechi studiu în domeniul biblioteconomiei. În Antichitate, noțiunea de bibliotecar era sinonimă cu cea de învățat. Astfel, bibliotecari precum Calimach, Zenodus, Eratostem, Aristofan din Bizant, Aristarch Samothrace, au fost savanți sau poeti de seamă, ce aveau ca îndatoriri întocmirea unei bibliografii integrale a literaturii grecești, precum și copierea textelor sub forma de suluri de format standard. Evul Mediu aduce cu sine bibliotecarul călugăr, care are drept misiune copierea cărților și supravegherea lecturii în imensele săli de lectură ale mănăstirilor, aşa cum vedem și în ecranizarea romanului „Numele trandafirului”, de Umberto Eco. Începând cu sec. al XVIII-lea încep să acceptă ca bibliotecari, alături de călugări, oamenii de litere, dar cu rezerve, pentru că era încă puternică prejudecata celibatului. Astfel Esprit Calvet, fondatorul bibliotecii din Avignon, afirma: „nu trebuie încredințat postul de bibliotecar decât oamenilor de litere necăsătoriți și a-i destitui în cazul în care ei se căsătoresc”.

Numai după Revoluția franceză din 1789 oamenii de litere sunt primiți fără rezerve în biblioteci. Istoria biblioteconomiei consemnază bibliotecari celebri care s-au format fără nici o școală, cel mai faimos dintre ei fiind Gabriel Naudé, autorul cunoscutei cărți „Advis pour dresser une bibliothèque” (1627), care timp de trei secole a fost lucrarea de căpătai a multor generații de bibliotecari. Îi urmează Claude Clément, Louis Jacob, membrii familiei Bignon, toți în secolul al XVII-lea, apoi Charles Nodier, Sainte-Beuve, Lecomte de Lisle, Pierre Gustave Brunet, Gottfried Wilhelm Leibnitz, bibliotecari și personalități de lăre de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea.

Matematicienii care au lucrat în biblioteci s-au axat pe sistematizarea documentelor: Ptolomeu – adnotarea și catalogarea, Gottfried Leibniz – catalogul alfabetice, Lobacevski – catalogarea, regulile de bibliotecă, Melville Dio – clasificarea zecimală. Au lucrat ca bibliotecari și laureații Premiului Nobel pentru Literatură Ivan Bunin, Anatole France, Amos Oz, A. Soljenițin.

Shiyali Ramamrita Ranganathan (9 august 1892-27 septembrie 1972), a fost un matematician și bibliotecar indian, fiind considerat părintele biblioteconomiei din țara sa. El a rămas cunoscut în acest domeniu, în special pentru cele cinci legi biblioteconomice, dar și pentru inventarea clasificării cu șațete, care se dorea a fi o alternativă pentru Clasificarea Zecimală a lui Dewey, dar care, la momentul respectiv, nu a reușit să se impună în fața acestuia, însă biblioteconomia contemporană l-a reevaluat, acordându-i din ce în ce mai multă atenție. Noi, români, ce fel de bibliotecar am cunoscut? Civilizația antică, prea puțin cunoscută la noi, nu ne-a lăsat nici un fel de urme biblioteconomice. Evul Mediu, de asemenea, nu a înregistrat nici un bibliotecar faimos în spațiul locuit de români. De altfel, ca și în Vestul Europei, și la români, bibliotecile încep să apară în mănăstiri, sprijinind educația și învățământul religios. Bibliotecari erau călugări care se îngrijea de copiatul manuscriselor, apoi mai târziu de tipăritul și păstratul cărților, pe care le împrumutau adesea învățăților sau altor călugări.

(continuare în Nr. 7)

Bibliotecar Anișora BULIGAI - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

Profesor Romu VLĂDĂU - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

CERCUL BIBLIOTECARILOR ȘCOLARI LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „N. IORGĂ” PITEȘTI

În data de 19 octombrie 2016, la Școala Gimnazială „N. Iorgă” din Pitești a avut loc Cercul Bibliotecarilor din județul Argeș.

La această activitate au participat bibliotecari din învățământul preuniversitar argeșean, reprezentanți ai C.C.D., A.B.R., ai Bibliotecii Universității din Pitești și alii invitați.

Activitatea a fost organizată și coordonată de bibliotecarul Școlii Gimnaziale „N. Iorgă” Pitești, **Gabriela NUȚĂ**. La programul artistic au colaborat cadre didactice și didactic-auxiliare din școală.

Programul desfășurat cu ocazia acestui eveniment a cuprins următoarele momente:

1. Primirea invitaților
2. Program artistic susținut de elevii școlii (*muzică ușoară, muzică populară, dansuri populare, scenetă - I. L. Caragiale, dans modern, program la orgă, program în lb. engleză și lb. franceză*);
3. Îndrumare metodologică: bibl. coord. C.C.D. **Mirela ȘUFARIU**;
4. Informare ABR: bibl. **Iulia GUTU**, C.N. „I.C. Brătianu”;
5. Referat „Ziua bibliotecii școlare” – prezentare PowerPoint: bibl. **Gabriela NUȚĂ**, Șc. Gimn. „N. Iorgă” Pitești;
6. Referat „Importanța cărții în viața omului modern” – bibl. **Daniela STURZEANU** – Șc. Gimn. „N. Vodă” Pitești
7. Referat „Legătura dintre C.Z.U. și matematică.” – bibl. **Anița BULIGAI** – Liceul de Arte Pitești;
8. Discuții pe teme profesionale.
9. Încheierea lucrărilor Cercului Bibliotecarilor.

Cercurile bibliotecarilor au un rol important reprezentând o formă de perfecționare profesională, alături de celelalte activități specifice, sesiuni de comunicări, conferințe, simpozioane, în cadrul acestor manifestări de profil are loc un adevărat schimb de experiență profesională pentru bibliotecari.

Bibliotecar **Gabriela NUȚĂ** -
Școala Gimnazială „N. Iorgă” Pitești

165 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI

I. L. CARAGIALE

(continuare din pag. 1)

A debutat în săptămânalul „Ghimpele”, continuator al revistei „Nichipercea”. S-a făcut observația că la „Ghimpele”, unde a semnat „Car. și Palicar”, Caragiale apare ca un scriitor cu o personalitate aproape formată, deși nu avea decât 21 de ani. Așa cum spunea Ion Roman, „Ironia mușcătoare, fantasia, mănuirea desăvârșită a stilului oral, comunicativitatea familiară sunt calități permanente ale operei caragliene.”

(Sursa: (https://ro.wikipedia.org/wiki/Ion_Luca_Caragiale)

Caragiale și-a extins paralel colaborarea și la ziarul „Telegraful”. La 26 ianuarie 1875, devine girant responsabil la ziarul „Alegătorul liber”. La ziarul „Timpul” lucrează alături de Eminescu și Slavici. Aici își desăvârșește stilul și-și îmbogățește experiența de observator al moravurilor politice.

Sursa: (https://ro.wikipedia.org/wiki/Ion_Luca_Caragiale)

Premiera piesei „O noapte furtunoasă” a avut loc în seara de 18 ianuarie 1879. Aceasta s-a bucurat de un succes meritat. În 1880, în revista „Convorbiri literare” apare „Conu Leonida față cu reacțiunea”. „O scrisoare pierdută”, document autentic și capodoperă literară realistă, e lucrarea unui autor dramatic ce stăpânește deplin legile genului, arta înlățuirii episoadelor, a construirii tipurilor, a replicii. În același timp comedie de moravuri, de caracter, de intrigă, de situații și limbaj, spumoasă și acidă, „O scrisoare pierdută” marchează, la 32 de ani, apogeul activității de dramaturg al scriitorului.

Bibliografie: Roman, Ion, „Caragiale”.

(continuare în Nr. 7)

**Profesor Oana POPA -
Școala Gimnazială „N. Iorga” Pitești**

Rubrica de „Umorisme, aforisme, ironisme”
(„Umor din culpă” – 2012)

1. E bine să știi mai multe cuvinte ca, în situații delicate, să aveți de unde alege.
2. Când și-a măsurat cuvintele i-au ieșit toate mai mici, cu câte-o silabă, două.
3. Dicționarul este de folos dacă se știe alfabetul.
4. Analfabetul se laudă că are bani de nu poate să-i numere.
5. A scos pe piață o carte cu ideile lui de afaceri. A fost ultima afacere pe care a mai încercat-o.

Daniel MILITARU

Director Editura „Sesam”

BIBLIOTECA ARGEȘEANĂ

ISSN 2457 – 9432

ISSN – L 2457 - 9432

Editura SESAM – Director Daniel MILITARU
S.C. „SESAM INVEST” S.R.L.

Intrarea Autostradă, km. 4

E-mail: sesamedit@gmail.com

Redactor șef: bibliotecar Gabriela NUȚĂ

E-mail: gabriela.nutal@gmail.com

Școala Gimnazială „N. Iorga” Pitești

Director: prof. Luminița BRATU

Cons. Educ. prof. Cornelia CODREANU

Revista este redactată la biblioteca școlii.

Tel: 0248-217996 / Fax: 0248-217996

E-mail: scoala_nicolae_iorga@yahoo.com

E-mail: biblio.nicolae.iorga@gmail.com

Responsabilitatea morală și juridică a materialului publicat îi revine în întregime autorului.

Revista nu va fi comercializată și va fi disponibilă gratuit pe site-ul școlii.